

ruimte
voor
kunst
geeft
kunst
de
ruimte

SAM

stichting ateliers maastricht

JAARVERSLAG 2023

Inhoud

VOORWOORD	4
1. ALGEMEEN.....	6
1.1 Wat is SAM?	6
1.2 Atelierbestand en huurders.....	6
1.3 Organisatie	7
2. BEHEER PANDEN.....	8
2.1 Reguliere activiteiten	8
2.2 Locatie ontwikkelingen	9
2.2.1. Kasteel Schaloenstraat	9
2.2.2. Kasteel Kessenichstraat	9
2.2.3. Nieuw aanbod	9
2.2.4. Mariastraat	9
3. VERHUURBELEID.....	10
3.1 Rijk palet aan kunstenaars	10
3.2 Voor wie?	10
3.3 Huurprijzen en servicekosten.....	10
4. COMMUNITY, PR EN COMMUNICATIE.....	12
4.1 Inleiding.....	12
4.2 Burgerbegroting.....	12
4.3 Mariaberg.....	12
4.4 Open ateliers	13
4.5 B32	14
4.6 Exposities	15
4.7 Pop-up shops.....	16
4.8 Media.....	16
5. TOELICHTING JAARCIJFERS	18
5.1 Inleiding.....	18
5.2 Huurindexering 2023, noodfonds energiekosten	18
5.3 Baten.....	19
5.4 Lasten.....	19
5.5 Onttrekkingen aan reserves en voorzieningen	19
COLOFON.....	20

VOORWOORD

Beste lezer,

2023 was voor SAM een bewogen jaar dat werd gekenmerkt door wijzigingen in de personele bezetting en in het bestuur. Het beteugelen van de huurverhoging en de huurlasten voor onze huurders heeft bovenaan de agenda gestaan. Veel aandacht is uitgegaan naar het ontwikkelen en invoeren van diverse beleids- en organisatorische maatregelen om de organisatie te professionaliseren.

Het was ook een jaar waarin de kunstenaars, de huurders van onze ateliers, zich op vele manieren sterk hebben gemaakt voor de buurten en wijken waarin zij werken. Projecten zoals 'Gruuts', het vertellen van verhalen van buurtbewoners, het vergroten van leefbaarheid door de aanleg van een bloementuin, workshops en het samen met de buurt maken van een muurschildering zijn slechts enkele voorbeelden van vele activiteiten waarmee onze kunstenaars een bijdrage leveren aan ontmoetingen met en tussen buurtbewoners en het vormen van communities. Daarnaast hebben onze kunstenaars de deuren voor bezoekers opengezet tijdens lokale expo's en evenementen én timmeren zij nationaal en internationaal aan de weg. In dit jaarverslag bieden wij daarom veel ruimte aan de prestaties van onze kunstenaars/creatieve ondernemers, de huurders van SAM!

Met grote inzet, doorzettingsvermogen en passie van alle betrokkenen hebben we het jaar positief en met goede resultaten kunnen afronden. Daarom presenteren wij u dan ook met gepaste trots dit jaarverslag.

Dank voor uw aandacht en interesse.

Maria Rutgers, voorzitter SAM

1. ALGEMEEN

1.1 Wat is SAM?

SAM is de atelierorganisatie van Maastricht.
Onze missie: we beheren, ontwikkelen en verhuren ruimtes aan culturele professionals.
En dat al bijna 30 jaar lang.

Een goede en betaalbare werkplek is voor een creatieve maker van essentieel belang. Het is de plek waar geschilderd, gebouwd, geschreven, verbeeld en/of gefotografeerd wordt. Bij SAM zetten we ons voortdurend in om deze ruimtes te realiseren, te behouden en zo een bijdrage te leveren aan het culturele klimaat in Maastricht.

1.2 Atelierbestand en huurders

Instroom

Doorstroom

Uitstroom

Ateliers

Huurders

Wachtlijst

1.3 Organisatie

SAM beschikt over een professionele organisatie die zorgdraagt voor de acquisitie, eventuele aanpassing, verhuur en beheer van de diverse panden.

Het personeel bestond in 2023 uit:

- Coördinator:
Annemiek Groen (tot 1 juli 2023)
- Interim coördinator
Frans Crijns (vanaf 15 mei 2023)
- Medewerker bureau en verhuur:
Edith Schmeits
- Technisch beheerder:
Marc de Vree

Daarnaast hebben zestien vrijwilligers zich ingezet voor onder meer het beheer van de panden en bij communicatie-activiteiten.

Het bestuur van de stichting bestond in 2023 uit:

- Voorzitter:
Jo Nelissen (tot 1 november 2023)
Maria Rutgers (van 1 november 2023)
- Secretaris:
Izi Wudka (tot 1 maart 2023)
Roger van den Broek (van 1 januari tot 31 oktober 2023)
- Penningmeester:
Edwin Bakker

- Algemene bestuursleden:

Joyce Daems

Rick van der Linden (kunstenaar)

Jenneke van der Weijden (kunstenaar)

In 2023 heeft het bestuur met ingang van 1-1-'24 een vergoeding van €145,- per bijgewoonde vergadering vastgesteld voor de bestuursleden.

Toetsingscommissie

Om in aanmerking te komen voor een atelier moeten kunstenaars een hbo-diploma van een erkende kunstopleiding bezitten of, op grond van een aantal vastgestelde criteria, als professioneel aangemerkt kunnen worden. De toetsingscommissie verhuurbeleid toetst dit. Als na 5 jaar contractverlenging aan de orde is, toetst de commissie of de kunstenaar nog actief met het vak bezig is.

De commissie kwam in 2023 vijf keer bijeen en bestaat uit:

- René Reynders: beeldend kunstenaar
- Eddy Thonon: educatie-medewerker bij culturele instelling Schunck te Heerlen
- Wylske van der Veen: docent Zuyd Hogeschool Academie voor Bouwkunst

Het afgelopen jaar heeft een inhaalslag plaatsgevonden met de hertoetsingen van de huurders. In 2023 zijn 70 kunstenaars door de toetsingscommissie op basis van de criteria getoetst. Hiervan hebben 66 kunstenaars een contractverlenging gekregen en zijn 4 kunstenaars afgewezen.

2. BEHEER PANDEN

2.1 Reguliere activiteiten

De kernactiviteit van SAM is het beheer en de verhuur van ateliers voor/aan kunstenaars. SAM heeft in 2023 op 16 locaties ateliers verhuurd.

Kasteel Kessenichstraat 53 is eigendom van SAM. De overige panden worden gehuurd, waarvan 12 van de gemeente Maastricht. De eigenaren van de huurpanden nemen het groot onderhoud voor hun rekening. SAM zorgt voor het verhuurbaar maken, zoals sloten en belborden plaatsen, ICT-infrastructuur, zichtbaarheid etc. Verder zorgt SAM voor het ‘kleinere’ onderhoud, uiteenlopend van duurzaamheidsmaatregelen, zoals het vervangen van armaturen en verlichting en het aanbrengen van warmtemeters, tot het verzorgen van de veiligheid van de panden. Dit laatste gaat vooral over de controle van de technische installaties en de brandveiligheid. Als na controle blijkt dat maatregelen nodig zijn, laat SAM dit of zelf doen of via de gemeente, afhankelijk van de afspraken in het huurcontract.

2.2 Locatie ontwikkelingen

2.2.1. Kasteel Schaloenstraat

Het initiatief om dansschool Oxygen te huisvesten is helaas gestrand. De gymzaal, de enige ruimte die niet was verhuurd in het complex, is nu aan drie kunstenaars verhuurd als atelier.

Verder heeft de gemeente een schets gemaakt voor het herinrichten en vergroenen van de oude speelplaats.

Een ander initiatief is het inschakelen van onze kunstenaars in Nazareth voor kunst in de buurt

in samenwerking met de gemeente en de buurtbewoners.

2.2.2. Kasteel Kessenichstraat

Voor het eigen gebouw is in 2023 een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Hieruit bleek dat op korte termijn renovatie van het dak en nieuwe kozijnen nodig zijn. De aanbesteding van het onderhoud van het dak is in voorbereiding. De prijs voor de nieuwe kozijnen is bekend. Het bestuur neemt definitief een besluit als het complete kostenplaatje van dak en kozijnen bekend is.

2.2.3. Nieuw aanbod

In 2023 heeft SAM een nieuw huurcontract met LRE getekend voor de ateliers in het AINSI gebouw. Eind 2023 kreeg SAM bovendien het beheer over een aantal tijdelijke ateliers in het voormalige ziekenhuis aan de Brouwersweg 100; locatie Annadal.

2.2.4. Mariastraat

Sinds het najaar van 2022 huurt SAM van de gemeente een uniek pand in de Mariastraat (binnenstad). Vooralsnog is er een tweejarig huurcontract met de mogelijkheid tot langdurige verlenging.

SAM en de gemeente Maastricht hebben de ambitie dit pand in te zetten als culturele hub, waar met laagdrempelige presentaties en exposities, de community-vorming in de binnenstad wordt vergroot. Het afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de behoefte en de mogelijkheden van dit pand. Met andere potentiële partijen zijn gesprekken gevoerd en er is onderzoek gedaan naar de noodzakelijke verbouwingen/ aanpassingen. De plannen worden in de eerste helft van 2024 getest door het organiseren van diverse culturele activiteiten en met financiële steun van de gemeente Maastricht. In het derde kwartaal van 2024 bepaalt SAM of er voldoende vertrouwen is in een gezonde exploitatie van de Mariastraat als culturele hub. Op basis daarvan besluit het bestuur de huur van Mariastraat 13 wel of niet voort te zetten.

3. VERHUURBELEID

3.1 Rijk palet aan kunstenaars

SAM is in de jaren '90 ontstaan op initiatief van een aantal beeldend kunstenaars. Door de jaren heen heeft SAM zich ontwikkeld tot een gemeenschap waar veel soorten kunstenaars zich thuis voelen. Hoewel SAM nog altijd veel beeldend kunstenaars huisvest, bestaat het huurdersbestand in 2023 daarnaast uit een mix van grafisch kunstenaars, illustrators, foto- en videokunstenaars, edelsmeden,

keramisten, couturiers, meubelmakers, evenals schrijvers, toneelmakers, musici en makers van vele andere vormen van kunst en cultuur.

3.2 Voor wie?

Een kunstenaar die voor een atelier in aanmerking wil komen, schrijft zich in bij SAM. Als de kunstenaar in het bezit is van een hbo-diploma van een culturele- of kunstopleiding, komt hij of zij op de wachtlijst. Bij het ontbreken van dit diploma beoordeelt de toetsingscommissie (zie 1.3) of er sprake is van actieve en professionele kunstbeoefening. Is dat het geval, dan komt deze kunstenaar op de wachtlijst te staan. Eenmaal op de wachtlijst, kan de kunstenaar reageren op vrijgekomen aanbod dat SAM op de website publiceert. Een atelier wordt volgens het toewijzingsbeleid toegewezen. In oktober 2023 is nieuw beleid vastgesteld voor starters, dat vanaf 2024 van invloed is op de toewijzingsprocedure.

In principe krijgen kunstenaars een huurcontract voor 5 jaar. Na die periode beoordeelt de toetsingscommissie of de kunstenaar nog actief is in het vak. Zo wordt

het effectieve gebruik van de ateliers bewaakt en oneigenlijk gebruik van ateliers tegengegaan. Startende kunstenaars, die recent hun opleiding hebben afgerond, krijgen een huurcontract voor 3 jaar. Na positieve beoordeling door de toetsingscommissie vindt verlenging met 5 jaar plaats. Starters ontvangen een korting op het huurtarief van 50% in het eerste jaar.

3.3 Huurprijzen en servicekosten

In 2023 is een begin gemaakt met nieuw huurprijsbeleid om een structureel gezonde financiële positie van SAM te waarborgen. Hoewel het nieuwe beleid mogelijk leidt tot hogere huren bij de huurders, is het vooral gericht op huurharmonisatie om een rechtvaardig huurprijsbeleid te maken. SAM wil betaalbare ateliers blijven aanbieden voor een eerlijke prijs.

Servicekosten zijn alle bijkomende kosten bovenop de kale huur. Wat in deze servicekosten is opgenomen verschilt van pand tot pand en is vastgelegd in het huurcontract. Over het algemeen gaat het om kosten voor verwarming, elektra, water, belastingen en heffingen, vuilnisafvoer en kosten voor dagelijks onderhoud aan panden en onderhoud, kleine herstellingen en inspecties aan installaties. Huurders betalen een maandelijks voorschot voor deze kosten en wordt jaarlijks een servicekostenafrekening opgesteld waarin deze voorschoten worden verrekend met de werkelijke kosten.

SAM heeft in het verleden inrichtings- en onderhoudskosten maar ook investeringen betaald uit de algemene middelen terwijl dit kosten waren voor de eigenaar van de panden of de huurders. Het afgelopen jaar is scherper gekeken naar de contractvoorwaarden van de verhuurders en huurders en zijn er protocollen geschreven voor de verdeling van de kosten die in een grijs gebied vallen. Denk daarbij aan groenvoorziening, raambewassing, investeringen in de huurpanden zoals bijvoorbeeld het vervangen van zonwering.

4. COMMUNITY, PR EN COMMUNICATIE

4.1 Inleiding

In 2023 zijn de vruchten geplukt van de investeringen in 2022 in een nieuwe website, de online SAM Community en een actievere aanwezigheid op social media. Via diverse communicatiekanalen, met name de social media, werden het hele jaar door berichten van SAM-huurders en hun werk gedeeld.

Ook dit jaar waren er weer diverse open atelierdagen, exposeerden huurders hun werk in binnen- en buitenlandse exposities, werd hun kunst verkocht in (pop-up) shops en besteedde de media ruime aandacht aan hun werk en werkruimtes.

Het resultaat is dat SAM zowel fysiek als digitaal steeds prominenter zichtbaar wordt in Maastricht.

4.2 Burgerbegroting

In december vond de laatste ronde van de Burgerbegroting Maastricht plaats. De Burgerbegroting is een project van de gemeente Maastricht waarbij inwoners zelf bepalen waar een bepaald bedrag aan overheidsgeld naartoe gaat. Van de 199 ingediende voorstellen van inwoners zijn er 78

uitgekozen, waaronder enkele projecten van diverse SAM-huurders in Mariaberg.

In het project 'Flower Ninjas' gaat Sophie Nelissen samen met vrijwilligers het grasveld aan het Fatimaplein in Mariaberg gebruiken om bloemenmixen te ontwerpen, in te zaaien en te oogsten. Daarnaast zal zij onderzoek doen naar de impact op biodiversiteit en bodemkwaliteit. Het doel is buurtbewoners te betrekken bij het duurzaam oogsten van de bloemen en de verwerking in objecten van textiel.

Stichting Buurtnetwerk Mariaberg wil graag het aanzicht van de wijk verfraaien. Samen met kunstenaars uit Mariaberg worden met de voortzetting van het project 'Gruuts' elektriciteitskastjes in de wijk opnieuw beschilderd, om de verhalen van buurtbewoners te vertellen. Een kunstenaar uit de wijk kan een kastje 'adopter' en in overleg het verhaal van een buurtbewoner gebruiken voor het ontwerp.

Rick van der Linden gaat met Mini Musea Mariaberg op verschillende locaties in de buurt kleine museumkastjes plaatsen. Hierin wordt het werk van buurtbewoners tentoongesteld en lokale kunst in de schijnwerpers gezet. Ook het maken van een kunstroute is onderdeel van het project.

4.3 Mariaberg

Het is bijna een traditie; de jaarlijkse Tour de Mariaberg, een dag vol activiteiten in Mariaberg waaraan talloze organisaties meedoen. Ook in 2023 werden in het eerste weekend van mei veel activiteiten georganiseerd, zoals een garagesale, een picknick, spelletjes en creatieve workshops. De Blauwe Loper TV filmde het evenement en interviewde diverse SAM-huurders die betrokken waren bij de totstandkoming van de dag (https://www.youtube.com/watch?v=B_PZ7lGNxrg). Zo vertelde Marlies de Jong over het kunstwerk dat ze maakte voor de Bankatuin en

de onthulling ervan door wethouder Manon Fokke, besprak Uschi Prick de plannen rondom de bloementuin bij de Anjelierenstraat en introduceerde Deniece Clermonts een workshop rondom bloempotten en zaden.

In 2023 werd Gruuts, een participatieproject in Mariaberg, voortgezet. Met Gruuts wil het Buurtnetwerk van Mariaberg verhalen van de buurt op een creatieve manier bewaren. Zo werd in maart in het buurtcentrum een graffitiworkshop georganiseerd. Dave de Leeuw, huurder bij SAM in het atelierpand aan de Kasteel Holtmeulenstraat, begeleidde samen met vormgever Jorn Gruijters kinderen uit de buurt met het leren van allerlei graffiti-technieken. De workshops waren onderdeel van een groter project, waarbij kunstenaars op 10 muren, verspreid door de wijk, muurschilderingen aanbrengen.

Marlies de Jong, huurder bij SAM in een atelier aan de Seringenstraat, maakte in het kader van Gruuts een kunstwerk over bloemist Jean Mommers. Jean bestierde jarenlang bloemenwinkel 't Pleintje aan het Borgiusplantsoen en overleed in 2021. Hij betekende veel voor de mensen die zijn bloemenwinkel bezochten en de bewoners van het Borgesiusplantsoen. Petra Debets van welzijnsorganisatie Trajekt schreef er bij de onthulling in mei het volgende over: 'Een emotioneel moment vandaag voor zijn familie en voor de buurtbewoners. Verdrietig dat hij er

niet meer is, maar mooi om te zien hoe belangrijk iemand kan zijn voor anderen. Jean had aandacht voor de ander, door een praatje, een luisterend oor, wat grappen en grollen. Het blijft een gemis, maar met dit mooie kunstwerk ook een warme herinnering!'

4.4 Open ateliers

In maart werd een open dag georganiseerd in Atelier Fantastikè, een atelier voor mensen met een GGZ-achtergrond in het SAM-ateliergebouw aan de Anjelierenstraat. In het kader van de week van de GGZ werd 'kracht gehaald uit het tonen van kwetsbaarheid'. Twee kunstenaars gaven een lezing. Moniek Gerrits vertelde over haar kunst en haar stemmen en Jimmy Groen gaf een presentatie over dissociatieve identiteitsstoornis en creativiteit.

In juni zetten SAM-huurders in AINSI de deuren van hun ateliers open en toonden zij een aantal van hun mooiste werken en ontwerpen. In de hal presenteerden drie gastkunstenaars en ontwerpers kunst. Het sfeervolle café van Intro in Situ was open voor biologische drankjes en hapjes.

In november organiseerden diverse kunstenaars van de atelierpanden aan de Kasteel Holtmeulenstraat en Kasteel Schaloenstraat een open atelierweekend.

Bijna 20 kunstenaars lieten hun werk en werkplaats zien, waaronder Dave de Leeuw, Gertje Dormans, Herma van den Heuvel, Frits van Roon, Hen Vermeiren en Vivianne Schuijren.

hij langzaam maar zeker een tentoonstelling opbouwde.

De Trees Ruijs Sorority nodigde bezoekers in december uit om deel te nemen aan haar openbare programma en mee te denken over volgende stappen. Door middel van open en interactieve discussies wilden de deelnemers zichzelf positioneren ten opzichte van het werk van kunstenaar Trees Ruijs en hun volgende stappen als sorority uitzetten.

Als een figuur in de Nederlandse feministische schilderkunst, toont Trees Ruijs' autobiografische werk een persoonlijke kijk op verschillende cruciale historische gebeurtenissen en emancipatoire bewegingen, binnen de context van grote sociale veranderingen in Zuid-Limburg tijdens de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw. Vanuit deze schilderijen werd via workshops, lezingen en performances ingegaan op vragen over feministische geschiedenis en lichamelijke getuigenis.

4.5 B32

B32 is een expositieruimte voor moderne kunst in het souterrain van het SAM-atelierpand aan het Mariabastion. Het afgelopen jaar werden hier diverse exposities en kunstevenementen georganiseerd. Vijf studenten van het Maastricht Institute of Arts gebruikten de ruimte in het kader van het onderzoek-atelier 'Kunst & Humanistiek'. De studenten richtten zich op de vraag hoe hun artistieke praktijk verbonden is met hun omgeving en anderen, geïnspireerd door Hannah Arendt's 'De menselijke conditie'.

In de zomer is de expositieruimte gebruikt door kunstenaar Jo Frenken, kunstenaar en voormalig coördinator van het Printing & Publishing Lab van de Jan van Eyck Academie. Voor hem was B32 een aantal weken een werkplek, waar bezoekers konden volgen hoe

4.6 Exposities

Het werk van SAM-huurders werd veelvuldig getoond in binnen- en buitenlandse exposities. Een beknopt overzicht:

- Dorine van der Ploeg: PontArte in Maastricht en Art Karlsruhe in Karlsruhe
- Nathalie Brans: Y/OUR GALLERY in Rotterdam, de Cacaofabriek in Helmond en Villa Waldberta in Feldafing (nabij München)
- Sidi El Karchi: Museum MORE in Gorssel
- Dave de Leeuw: North Sea Jazz in Ahoy Rotterdam
- Arno Sijben: Art Singel 100 in Amsterdam
- Roger Huskens: Ludo Gallery in Antwerpen
- Dave de Leeuw, Han Rameckers, Matanja Coehoorn, Merlin Kater, Nowah Kater, Vivianne Schuijren en Michel van Henten: plateauKunst in het Heuvelland
- Diverse SAM-kunstenaars: 'Voor een visitekaartje op de eerste rij' in de Bibliotheek Kerkrade
- Moniek Gerrits, Michel van Henten, Lars den Hertog, Ben Leenen, Nikki Pelaez, Han Rameckers en Suzanne Scholten: 'Body Talk' in Museum Het Nieuwe Domein in Sittard
- Deniece Clermonts: Artichoque Art Gallery in Maastricht
- Paul Drissen: Kröller-Müller Museum in Otterlo
- Nikki Pelaez en Arno Sijben: Kopermolen in Vaals
- Diverse kunstenaars van Stichting Fantastikè: gemeentehuis in Beek
- Guus van Akker: Limestone Books in Maastricht

4.7 Pop-up shops

In het kader van TEFAF 2023, vond in maart de feestelijke opening van een pop-up shop aan de Rechtstraat 79 in Maastricht plaats. Initiatiefnemers Annemarij Thijssen en Jenneke van der Weijden vonden elkaar in een gemeenschappelijke interesse; de behoefte om design en kunst met het verhaal erachter te laten zien.

Deelnemers uit Nederland en België toonden en verkochten werk in een aantal bijzondere ruimtes. Ook diverse SAM-huurders waren van de partij, waaronder Jenny Albertz, Atelier 4D (Erik Hoedemakers), Michel Van Henten, Jean-Paul Delcourt en Atelier de Vree (Marc de Vree).

Tijdens Wyck Artistique (14 oktober t/m 12 november) werden bezoekers getraakteerd op verrassende mini expo's in etalages, winkels, kantoren, restaurants en hotellobby's in Wyck. Ook zetten een aantal galeriehouders hun deuren extra open. Diverse SAM-huurders namen deel aan Wyck Artistique in de pop-up shop 'Ruimte voor Kunst' van organisator Jenneke van der Weijden aan de Rechtstraat 72, waaronder Marlies de Jong, Birgitta van Drie, Jenny Albertz, Merlin Kater, Nowah Kater, Jean-Paul Delcourt, Marc de Vree en Fabienne Suzanne Scholten.

4.8 Media

Kunstenaars en hun werk zijn een dankbaar onderwerp voor mediamakers. Een overzicht van het werk van SAM-huurders in diverse media:

In januari werd 'Mural Hoofdstad' uitgezonden op L1. 'Mural Hoofdstad' is een documentaire van Tamino Parren over twee lokale street art-kunstenaars die kleur proberen te geven aan het grijze imago van de stad Heerlen, terwijl hun stad letterlijk ingekleurd lijkt te worden door internationale bekendheden. De vraag die de documentaire probeert te beantwoorden is: in hoeverre kan het imago van een stad transformeren van binnenuit of zijn invloeden van buitenaf noodzakelijk? En zijn de murals echt een oplossing voor het imagoprobleem van de stad?

Want waar de lokale kunstenaars het heden en verleden van de stad verweven in hun muurschilderingen, ziet de gemeente vooral heil in het internationaal op de kaart zetten van Heerlen als 'Mural Hoofdstad'. Een van de kunstenaars is Dave de Leeuw, huurder bij SAM in een atelier aan de Kasteel Holtmeulenstraat.

Collin van der Sluijs, huurder bij SAM in een atelier aan de Kasteel Holtmeulenstraat, stond met een van zijn muurschilderingen in het magazine van de NS. Het blad wordt verspreid onder honderdduizenden NS-abonnementhouders.

RTV Maastricht maakte in mei een item over het werk van Collin van der Sluijs in de tuin van 'de Hoeskamer van Limmel'. Dit is voor bewoners van de wijken Limmel, Nazareth en omgeving een plek waar zij elkaar kunnen ontmoeten en ontspannen.

Welzijnsorganisatie Trajekt gebruikt het pand voor informatie-inloopmomenten. Het gebouw heeft een tuin die echter heel lang niet fraai oogde, onder meer vanwege de lange kale, afgebladderde muur. Dankzij een burgerinitiatief en steun van woningcorporatie Servatius en organisatie Cultuurmakers

Maastricht prijkt er nu een grote muurschildering. "Heel belangrijk", vindt vrijwilligster van de Hoeskamer, Trudy Hardy. "Het is belangrijk om eenzame mensen uit hun huizen te krijgen. De buurt heeft kleur nodig." Samen met andere wijkbewoners voorzag ze de muur in de binnentuin van een geverfde onderlaag. Kunstenaar Collin die in Maastricht woont en al eerder Maastrichtse en buitenlandse muren en panden verfraaide met schilderwerken, deed het spuitwerk.

In Mariaberg werd in juli de eerste van een 10 muurschilderingen van het participatieproject Gruuts onthuld. De muurschildering werd gemaakt door Dave de Leeuw, huurder bij SAM in een atelier aan de Kasteel Holtmeulenstraat. Dagblad De Limburger wijdde er een artikel aan: 'De afgelopen tijd heeft het buurtnetwerk in de Maastrichtse wijk verhalen van inwoners opgehaald. Dave de Leeuw, die zelf een tijdje in Mariaberg heeft gewoond, heeft die vervolgens verwerkt in een muurschildering. De kinderen uit de buurt hebben dat kunstwerk zaterdagmorgen onthuld, samen met wethouder Frans Bastiaens. [...] Met die 'verbeelde' verhalen willen de inwoners laten zien hoe trots – gruuts – in het Maastrichts, zij zijn op Mariaberg. „De naam Mariaberg heeft in Maastricht altijd een negatieve klank gehad”, zegt Lemmens. „Dat krijg je er waarschijnlijk ook nooit helemaal uit. Maar dat is voor ons juist een extra reden om de mooie kanten van het leven hier uit te dragen.” [...]

In september gingen vrijwilligers samen aan de slag om de Bloementuin Mariaberg aan de Anjelierenstraat te voorzien van zo'n 1000 planten. De tuin is een gekozen project van de eerste Burgerbegroting Maastricht. Initiatiefnemer van de tuin is Uschi Prick, SAM-huurder in het naastgelegen ateliergebouw aan de Anjelierenstraat. Uschi's doel is dat de bloementuin een ontmoetingsplek in de buurt wordt, voor jong en oud. Nelle Driessen van het CNME maakte het ontwerp voor de tuin en begeleidt het project. Wethouder Manon Fokke was erbij en hielp mee met planten.

Een journalist van De Limburger schreef: 'Hij loopt met plantjes te sjouwen als een volleerd hovenier: hup, eerst in het water, dan resoluut de grond in. Maar nee hoor, Dave Nelissen is helemaal geen tuinman. Hij woont in Blauwdorp en hoorde via-via over het project 'bloementuin' op het grasveldje bij de speelplaats van de voormalige Sint Michaëlschool aan de Anjelierenstraat. "Ik vind het leuk om te helpen en ook om nieuwe mensen te leren kennen. Dit zijn toch activiteiten die mensen nader tot elkaar brengen."

Leonid Fayer, huurder in de Seringenstraat, maakte voor Woningcorporatie Servatius, de Gemeente Maastricht en diverse andere partijen het hele jaar door films voor de Blauwe Loper TV, over de ontwikkelingen in Mariaberg:

<https://www.thuisinmaastricht.nl/doe-mee/de-blauwe-loper> .

5. TOELICHTING JAARCIJFERS

5.1 Inleiding

Het afgelopen jaar is voor SAM ten aanzien van financiën een bewogen, spannend en belangrijk jaar geweest.

Na jarenlange positieve financiële resultaten, was het boekjaar 2022 geen goed jaar voor SAM. Het eigen vermogen en reserves daalde in 2022 met € 40.000,-. Daarnaast zijn er twee belangrijke structurele lange termijnontwikkelingen die impact hebben op de financiële positie van SAM. Aan de kostenzijde heeft het bestuur in 2022 besloten de arbeidsvoorwaarden van de SAM medewerkers te verbeteren door middel van het invoeren van een pensioenregeling. Dit is met ingang van eind 2022 geëffectueerd. Aan de batenkant werd eind 2022 duidelijk dat uiterlijk eind 2024 de (substantiële) inkomsten van de woon-werk ateliers aan de Seringenstraat zullen wegvallen.

Als gevolg van het slechte financiële jaar 2022, in combinatie met de lange termijn ontwikkelingen, heeft 2023 in het teken gestaan van financieel zeer scherp aan de wind varen. Het bestuur heeft voor 2023 een zeer sobere begroting gemaakt en zich vooral gericht op de kernactiviteit van SAM, het verhuren en exploiteren van kunstateliers. De budgetten voor onder andere communicatie en community en de onderhoudskosten werden begin 2023 aan banden gelegd. Daarnaast zijn in de loop van 2023 nieuwe beleidskaders gemaakt voor inrichtings- en onderhoudskosten (kostenzijde) en prijsbeleid (batenzijde).

Dit alles heeft geresulteerd in een positief resultaat van € 14.221,- in 2023. Dit resultaat is niet structureel. Op het moment dat de inkomsten uit de bruikleen van de Seringenstraat (vanaf eind 2024) wegvallen, zal SAM naar verwachting jaarlijks een forse terugval in haar opbrengsten krijgen en een

klein positief resultaat kunnen behalen. Daarom is het van belang om vanaf 2024 structureel aan het prijsbeleid van de ateliers, het verdienmodel van SAM, te werken. Bij het beoordelen van het verdienmodel van SAM zal het verschil tussen huurinkomsten en huuruitgaven voldoende moeten worden om de overige totale kosten te betalen.

Onderaan geven wij een beknopte toelichting op de baten en lasten van 2023.

5.2 Huurindexering 2023, noodfonds energiekosten

Eind 2022 en begin 2023 stonden bij SAM in het teken van inflatie en energiecrisis. De administratie heeft in de eerste helft van 2023 een enorme krachtsinspanning geleverd om de huurverhoging van de gemeente Maastricht te beperken tot 7,5%, in plaats van 14,5%. Daarnaast is een subsidieaanvraag gedaan – en gehonoreerd – voor een bijdrage uit het noodfonds van de gemeente Maastricht.

Helaas heeft eigenaar BOEI van de AINSI de huurverhoging van 14,5% niet verlaagd. Daarom heeft SAM uit solidariteit het verschil in huur voor de kunstenaars in de AINSI tot eind 2024 voor haar rekening genomen.

5.3 Baten

Tussen de begrote en werkelijke baten waren in 2023 nauwelijks verschillen.

De verhuuropbrengst bedroeg in 2023 € 432.000,-. Vergeleken met 2022 was de verhuuropbrengst in 2022 hoger als gevolg van:

1. Toevoeging van Mariastraat 13 en E. Strouvenlaan 51A aan het verhuurbestand per september 2023.
2. De indexering van de huren met 7,5%.

5.4 Lasten

De belangrijkste verschillen tussen begrote en werkelijke lasten worden nader toegelicht.

De huurkosten vielen in 2023 hoger uit dan begroot. Het verschil heeft te maken met:

- Een onverwachte kostenstijging van de servicekosten (energie) van de E. Strouvenlaan die niet doorbelast konden worden naar de huurders.
- Het verschil tussen de verwachte en werkelijke indexering. Bij het maken van de begroting was de werkelijke huurindexering van de gemeente en de AINSI niet bekend en bepaald op 5%. De werkelijke indexering is uiteindelijk uitgekomen op respectievelijk 7,5% en 14,5%.

In 2023 is een bouwkundige analyse gedaan van de Kasteel Kessenichstraat (pand in

eigendom SAM). Daaruit is voortgekomen dat op korte termijn de achterpui en het dak vernieuwd moeten worden. Omdat de bestaande voorziening groot onderhoud ontoereikend was, is een additionele reservering opgevoerd voor de bekostiging van deze renovatie.

SAM heeft in 2023 minder uitgegeven aan onderhoud en duurzaamheid dan begroot. Dit is mede als gevolg van een nieuw onderhoudsbeleid en de duurzaamheidsafspraken met de gemeente Maastricht.

Bij de personeelskosten is minder uitgegeven dan begroot. De lagere uitgaven hebben grotendeels te maken met:

- Het ziekteverzuim van de coördinator dat voor een groot deel gedekt werd door de verzekering.
- Waarneming van de coördinatortaken door het bestuur, tot de aanstelling van de interim coördinator.

De algemene kosten vielen lager uit dan begroot. Dit is vooral toe te wijzen aan de lagere uitgaven op het gebied van communicatie.

5.5 Onttrekkingen aan reserves en voorzieningen

In 2023 zijn geen belangrijke onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen gedaan.

COLOFON

Afbeelding jaarverslag: Rick van der Linden; De bedrukking op het t-shirt is ontworpen en gezeefdrukt door grafisch vormgever Tim Wilders, huurder bij SAM in een atelier aan de Kasteel Holtmeulenstraat.

Afbeelding pagina 5; Nikki Pelaez

Afbeelding pagina 7; Edwin Bakker - Teamuitje SAM

Afbeeldingen paragrafen 2.1, 2.2.1 en 2.2.3; website <https://sam-ateliers.nl/locaties/>

Afbeelding paragraaf 2.2.4; Joyce Daems

Afbeelding pagina 10; Jenneke van der Weijden - Barbecue SAM huurders

Afbeelding pagina 11; Maastricht Gallery Weekend

Afbeelding pagina 12; Het nieuwe domein - Body Talk

Afbeeldingen pagina 13; Petra Debets - Gruuts door Marlies de Jong en Dave de Leeuw

Afbeelding pagina 14; Jenneke van der Weijden - Pop up Rechtstraat - Michel van Henten

Afbeelding pagina 15; Kröller Möller - Short Cuts - Paul Drissen

Afbeelding pagina 16; Jenneke van der Weijden - Pop up Rechtstraat - Wyck Artistique

Afbeelding pagina 17; Jenneke van der Weijden - Pop up Rechtstraat - Jenneke van der Weijden

Afbeelding pagina 18; Rick van der Linden - woonateliers Seringenstraat